

Tudóssorsok – tudóspotrék Imre Lajos (1900–1974)

A BME OMIKK Tudománytörténeti Csoportja *A magyar tudomány és technika nagyjai* sorozatának negyedik tagjaként megjelenő kiadványa Imre Lajos egyetemi tanárnak kíván maradandó emléket állítani.

Tehetségéről és szorgalmáról talán elég annyit mondanunk, hogy nem egészen harmincévesen már ösztöndíjasként dolgozhatott Berlin-Dahlemben, a Kaiser Wilhelm-Institut für Chemie-ben, mégpedig az uránhasadás későbbi feltalálója (és ezért Nobel-díjas) Otto Hahn mellett, az akkori Németország egyik központi kutatóhelyén. Majd Kolozsvárott, az 1919-ben elűzött és 1940 és 1944 között ismét alapításának helyén működhető tudományegyetem Általános és Fizikai Tanszékének szervezésével és vezetésével bízták meg. A második világháború vége felé Budapestre kényszerült, de mihelyt értesült a Bolyai Egyetem szervezéséről, gyorsasággal visszaindult Kolozsvárra, ahol az új egyetem alapító tagjainak sorába lépett. 1949-ben, a kémiai tanszékek szervezése idején került Debrecenbe, az egyetemen ekkor alakuló Természettudományi Karra. 1957-ben – mintegy mellékesen – felkérést kapott a hazai izotóptermeles megszervezésére is, Debrecenben végzett munkája mellé, az akkor nemrégiben alapított Központi Fizikai Kutatóintézetben – Csillebércen.

Ennyi lenne dióhéjban közel fél évszázados tudományos életműve, nem csoda hát, hogy a magkémiai kutatás és oktatás terén végzett alapvető munkásságával, a radioaktív izotópok előállításában elért eredményeivel kivívta a nemzetközi tudományos közvélemény elismerését, s neve elválaszthatatlanul egybeforrt a hazai radiokémiai kutatások kibontakozásával.

A kiadvány – a sorozat ezt megelőző darabjaihoz hasonlóan – gazdag dokumentum- és képanyagot tartalmaz Imre Lajos életéről és munkásságáról, valamint válogatást korábbi munkatársainak vele kapcsolatos személyes irataiból, levéltárakban és egyéb közgyűjteményekben őrzött anyagokból. A lemezen helyet kaptak egykori tanítványainak, munkatársainak sokszínű,

vagy városok szerint rendezett listákból, vagy Európa térképéről. A webhelyen minden szöveg magyar és angol nyelven olvasható.

A bejegyző személyek jó része az akkori Európa, elsősorban a protestáns területek tudományos és egyházi életének, közéletének jelentős alakja, a nemzetközi eszmeáramlás tevékeny részese. Az album az érintett országok művelődéstörténetének és kapcsolatainak értékes dokumentuma; adatai alátámasztják vagy kiegészítik más források adatait. Az eredeti albumot egyrészt óvnunk kell, ugyanakkor hozzáférhetővé kívántuk tenni mind a kutatók, mind a szélesebb közönség számára.

Közreműködők: Rozsondai Marianne – Sajó Tamás – Rozsondai Béla, valamint Láng Klára (fotó). A munkát a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatta.

MTA Könyvtára, Kézirattár: Tört. Napló kis 8° 6.

<http://ppf.mtak.hu>